

Trag Biljke NEDELJNIK #052 - OZIMA SADNJA BELOG LUKA

Datum: 13. Oktobar

NAPOMENA pre čitanja:

Pošto je Nedeljnik dugačak, da biste videli celi tekst kliknite na opciju "**Prikaži celi Nedeljnik**" koja se nalazi iznad ovog naslova i otvoriće vam celi Nedeljnik. Istu opciju imate i na kraju teksta.

Upri oči u nešto lepo, u blago, u voćku, u ženu, čoveka svoga ili čeljad svoju. Samo upri!

Jutros čuh i razmišljam o tome kako sam danas usporila svoje pokrete da bih mogla da ih posmatram i osetim.

Ja uprla oči u vas...

Ja sam Biće koju Reč, Prizor, Ton može da ostavi bez daha i gurne na ivicu Beskraja gde stojim kao balerina na prstima u pokušaju da napravim piruetu nad tim Bezdanom misli. Bezdan - BezDno, jer kraja toj lepoti nema. Tada, upravo na tom mestu sve banalne potrebe postaju Besmisao. Nekada su ovakve Trenutke postizale samo reči i muzika, danas su tu moju potrebu za Beskrajem objedinile biljke.

Moja bašta je mesto gde lečim sopstvene zaludnosti koje život nosi. Danas je više nego ikad potrebno da imate svoju energetska oazu. To je jedino mesto koje objedinjuje sve naše potrebe koje opstanak znače: hrana, mir i ljubav. Nežnost koju dobijam od biljaka je lekovita. Nežnost koju biljke nude jedna drugoj kao sestrinstvo bi mogla da bude nauk nama.

Moje biljke su svesne svoje lepote jer se ja njima glasno divim. Ne razgovaram samo s biljkama već i sa njihovim semenjem. To je kao kada majka detetu u utrobi govori. Tako, slušajući moj glas biće spremne za prolećni zagrljaj.

Jutros sam u baštu ušla da ih zamolim za hranu i zastala. Svetlost se prelila preko biljaka kao oreol. Taj osećaj sreće je "nahratio" moj dan. Pokušavam da prenesem osećaj, lekovit je. Ako vam je dan bio čudan "obuzdajte" ga ovim prizorima. Divan nam je ponedeljak, unikat.

Kratak sadržaj:

Zašto je Projekat koji smo izbacili ograničeno dostupan?

Nadin kutak

Da se podsetimo za sve buduće sezone šta je zimska bašta...

Devet fatalnih grešaka kod sadnje belog luka

Kako da prepoznate jesenju sortu belog luka?

Priprema belog luka pre sadnje

Pripremi se za ozimu sadnju

Champagne cherry

Liči

Naša Ida

Podsetnik na rokove

Obaveštenje o novim nudama

Mojih 75 dana izolacije...

Problem je što bih mogla ovako do kraja života. Civilizacija mi ne nedostaje. Civilizaciji nedostajem ja. Dođe nešto kao 1:0 za mene.

Lepa je to spoznaja, oslobađa. Veliki deo svog života maštala sam o mansardi gde ću moći lako da nestanem od sveta, da živim izolovano sa mrtvim pesnicima i po nekim živim i da takvom energijom okupana ulazim u svoju baštu, pred prirodu, pred Nebo. Često od Neba tražimo, očekujemo, jadikujemo, molimo se da nam oprost i dugove naše, a pitanje je šta nudimo. Kakvi pred Boga izlazimo?

Nakon povratka iz Praga odlučila sam da se potpuno izolujem od života u civilizaciji kako bih procesuirala svoje manifestacije duše i kako moja potraga za sobom i to putovanje ne bi ostali u meni zatvoreni kao jedna turistička avantura. Mnogo je bilo utisaka i bili su nagli i bolni i oslobađajući i bila mi je potrebna tišina. Za ovo vreme moje kretanje se svelo na „krug bašte i voćnjaka“, sretala sam samo nekoliko osoba, odlazila na gerijatriju i kupovinu pre ulaska na gerijatriju, jer milošte valja odneti. Odlazak na gerijatriju sam tretirala kao svojevršno hodočašće pa i sve što se oko toga podrazumevalo.

Volela bih da znate da ja inače nisam osoba sa uobičajnim socijalnim potrebama. Nemam nikakve potrebe da odlazim na druženja, bioskope, šoping centre, kozmetičke i frizerske salone. Kada želim da skratim kosu, skratim je sama. To mi je lakše nego da mi neko dodiruje kosu.

Ljudi su vremenom i odustali da me zovu na druženja, a tek što su odustali da mi dolaze na vrata radi druženja, jer na selu vam je to uobičajno.

Mene je svet nekako ostavio na miru ili sam se za taj mir ja sam izborila – to je na kraju ista posledica.

Moj život je miran, bez jakih oscilacija, velikih potreba, luksuza i nepotrebnih informacija. Zato mi je ova izolacija samo jedna nijansa drugačija od mog ustaljenog života jer nedeljno par dana provodim u gradu zbog predavanja i lajv konsultacija jer internet na selu to slabo podnosi.

Hronologija nas sve zajedno dovodi do osećanja. Kakvu sam promenu osetila nakon ovakvog čišćenja?

Istančan sluh za dušu, gotovo su mi prozirni ljudi jer odmah vidim u njima čvorište koje ih je zapetljalo. Celi program na platformi se bazira na naučnim osnovama komunikativnosti svetova, pa tako biljke jesu telepatski povezane s nama i naše energije se prepliću i zatvoreni su krug. Naš uticaj na biljke je jednak uticaju biljaka na nas. Krug je zatvoren.

Uticaj na biljke zavisi da li smo energetski u involuciji ili evoluciji. Izolacija mi je pomogla da odmah osetim involuciju.

Znam da su jednostavni odgovori ono što je lako razumljivo i takve odgovore i dajem u Učionicama. Ako me pitate šta nije u redu s vašom biljkom nakon anamneze dajem savet kako da rešite problem. Ali svet biljaka je čudesan, moćno povezan i nekada svi zaboravljamo da se radi o najstarijim bićima i jedinim hraniteljima u prehrambenom lancu. **Čovek sebi laska kada smatra da se ON o NJIMA brine. Zapravo biljke brinu o nama.**

I to nisu moji romantični stavovi jer moj um nije sklon bilo kakvim emotivnim konstatacijama. Jasno prepoznaje emotivne farse. Ovde pišem o konkretnim i postojećim odnosima stalno vukući za rukav naučna istraživanja kao dokaz, kec iz rukava, mada meni nisu bila potrebna da verujem već su bila samo polazište za otvaranje uma i osluškivanje.

Baštovani često zaboravljaju da platformu vodi osoba, to jest ja, koja ima neverovatno pamćenje i da mi ne promiče niti jedna poruka ili znak interpunkcije jer ih moj um očitava energetski. Vidim energiju vaših poruka.

Pre par dan imala sam konsultacije sa predivnom ženom koja je sa nama dugo. Ljudina i odlična baštovanka. Kada smo započele razgovor moj um je izlistao svaku njenu poruku unutar godinu dana jer je ona htela da zna zašto joj je ova sezona čitava slabija od prethodne. Biljke su slabo napredovale generalno.

Naravno, sezona je bila teža nego inače i ako ste kasnili sa presađnjom u maju, nakon jako hladnog maja male i neadaptirane sadnice su uletele u 40 + u junu i eto nam i zastoja. Ali to je onaj lakši deo, fizički jednostavan i prihvatljiv.

Čist um nakon toliko dana izolacije je mnogo brže i lakše izdvojio njene poruke, selektovao energiju reči i postavila sam joj konkretno pitanje: kako je osoba o kojoj si pre godinu dana pisala u Boravku (deo platforme za one koji nas prvi put čitaju) da je loše?

Neočekivano da vas neko na konsultacijama o bašti pita o nekom događaju iz vašeg života koji je napisan u jednoj poruci od hiljadu. Ne očekujete da sam ja to pročitala, ali jesam.

Saznala sam da te osobe više nema i da je jako bolno to doživela. Pre nego što je napustila ona je posadila drvo duda u njenoj bašti kako bi joj jednog dana pravio hlad.

I eto kako smo lako došli do čvora. Drvo duda oplakuje jednako kao i ona i prenosi se sa obe strane energija tuge. Ako energiju tuge prenosite svojim biljkama one kopne i vizuelno utiču na vas pa se energija tuge pojačava i tako uzajamno utiču.

Ne utiču svi ljudi na baštu jer imaju protočnu energiju, u evoluciji su. Samo oni koji nemaju protok, koji su je zatvorili.

Rekla sam i njoj i sada ću napisati vama.

Pred biljke izađite drugačiji, pustite da vas vodi jasan fokus. Ja nemam lek za tugu jer ona mora da se smesti negde, u duši, jer nam pripada jednako kao i radost, ali imam lek za fokus. Kada ste tužni u bašti recitujte stihove neke pesmice. Dok ih recitujete one vas vraćaju na fokus, morate da budete u fokusu kako biste se setili reči. Na početku će vam to biti malo naporno i neka vrsta nasilja nad sobom što je u redu kada se otvaraju kanali duše. Ali pomaže. Niko i ne treba da se zaglavi u energiji tuge.

I naravno, rekla sam joj da zagrlj dud. Neka stabla ostaju da žive i iza nas. O nama pričaju.

Upravo dok čitate ovaj Nedeljnik ja sam u civilizaciji u sudaru mene i sveta. Srećno mi bilo.

Koordinator: Goran Pivašević

Direktor: Jovan Banović

Jutjub: Sanja i Jan Rakić, Jovan Banović, Goran Pivašević

Instagram: Katarina Kremenović

Tik Tok: Jovan Banović

FB stranica: Jovan Banović, Goran Pivašević

Administratori platforme: Nada Radinić, Marko Petković, Gordana Bojanić, Mia Božić, Jasmina Nenadić, Sabina Kovačić, Nina Martinović

Autor edukativnog programa, video materijala i tekstova sam ja Biljka.

Trag Biljke je jedna od retkih samoodrživih i međunarodnih platformi koja povezuje 30 zemalja, 694 gradova.

Zastrašujuća istina je da sigurno 80% ljudi na planeti ne zna koliko je destruktivan učinak mineralnih đubriva na tlo.

Od tih 80% 90% njih o tome i ne razmišlja.

Od onih 20% poznavalaca učinka minerala na sterilitet tla 90% su korisnici mineralnih đubriva.

Poznavaoci koji nešto preduzimaju da sačuvaju ovo malo živog tla se nalaze u tih 10% od 20% poznavalaca.

Eto, moja bio baštovanska familijo, u vrlo malom procentu smo. Trebalo bi da budemo mnogo glasniji kad se već mi jedini i (za) pitamo!

Tlo je resurs koji umire pred našim očima. Njegova smrt za sobom povlači smrt biljaka, životinja i čoveka.

Svi živimo u okruženju koje je potrebno menjati. Nisu oni krivi, niko im nije rekao da je moguće drugačije. Kada sam počela da se bavim baštovanstvom pokrenula sam odmah veliku baštu. O baštovanstvu nisam puno znala. Setvu sam obavila na osnovu saveta meštana kao i svaki početnik, pratila njihove savete, pokušavala da okopavam i radim kao i svi ostali. Čak se sećam jednog simboličnog prizora...

Letnje jutro, ja u bašti okopavam kukuruze pre nego što ugreje i prolazi stariji komšija i sve to gledajući komentariše: ne znaš ti to da radiš, u tebe su ruke gradske, svilene. Rekla sam mu da je to istina i tada shvatila da ću ići drugačijim putem. I ne samo što ja to ne umem već čitavo moje biće pruža otpor tome. Tako, dok su meštani vukli seno za stoku u štalama ja sam vukla seno u svoju baštu.

U selu žive i okoreli hemičari, kao i u svakom selu. Njih je nekako bilo teško preobratiti. Znate, kada razgovarate sa pobornicima hemijske industrije onda je tu uzaludno i trošiti reči jer mi govorimo različitim jezicima. Tako sam ja brzo shvatila da rasprava nije moj metod već rezultati.

I tako, pao je i poslednji bastion hemičara u selu. Gledala sam sa trema kako ON zaustavlja automobil, ulazi u moju baštu i posmatra svaku gredicu. Pratila sam njegovo kretanje sakrivena iza zida, pratila sam gde se zaustavlja, šta ga je posebno impresioniralo i onda se lagano uputio ka kući. Nije me ni pozdravio već je rekao sa ulaza: ja želim da me naučiš kako da postavim ovakvu baštu. Daj mi sve recepte za zaštitu jer VIDIM DA JE MOGUĆE.

Ljudi moji, on je mislio da ja njega gledam, a ja sam kroz njega gledala Himalajske makove kako se lelujaju na vetru i sebe kako na vrh Mont Everesta postavljam zastavu Prirode. **Male bitke su velika pobeda.**

ZAŠTO JE PROJEKAT BAŠTE KOJI SMO IZBACILI OGRANIČENO DOSTUPAN?

Prvo ću vas podsetiti zašto je nastala ideja za Projekat.

Sistem Projektovanja Motivacione bio bašte se **radi** kroz Individualni program. Uz Projekat bašte i video konsultacije koje snimam u okviru tog programa dobijate i 5+1 konsultacija sa mnom tokom godine trajanja individualnog programa.

Sistem Projektovanja Motivacione bio bašte **uči** se kroz Kolektivni program, naše Učionice, kroz 12 Lekcija i mogućnost neograničenog postavljanja pitanja kako bi svi mogli da isplaniraju svoju baštu i održavali je tokom godine.

Činjenično stanje:

1. Individualni program je zatvoren do januara jer smo popunili sva mesta, a lista čekanja za januar je puna i otvorena je lista za februar.

2. Učionice su takođe zatvorene i zbog diskursa tokom leta uključeno je 14 baštovana više ili tačnije oni koji su javili da odustaju su se predomislili pa nismo želeli da ih isključimo pa tako trenutno imamo 1014 baštovana u Učionicama što je 14 više, a na listi čekanja za novembar mnogo više od toga...

Da bi oni sa liste ušli, mnogo više članova bi moralo da napusti našu platformu od ovih 14, a to se neće dogoditi.

Uzevši u obzir te dve situacije i činjenicu da do januara niko neće moći da dobije projekat Motivacione bio bašte, a mali broj ljudi i da o tome uči, pokrenuli smo novi program, Projekat za Kontinent, a uskoro za Primorje i Planine kako bi svi vi imali šansu da dobijete ovaj Projekat bašte kao gotovo rešenje i kompletan sistem – plan bašte, snimljeni mentor, gotovo rešenje.

Ne morate da izdvajate vreme za učenje, već imate sve na jednom mestu u vidu vodiča.

I povratne informacije su odlične, jer ljudi koji su u Učionicama su ovo ocenili kao jako dobro rešenje.

Rok je ograničen jer ovako koncipirana ponuda je tu da premosti ono što sam napisala u prethodnom izlaganju i nikada više neće biti dostupna.

S obzirom na ograničeno trajanje ponude Projekat za Kontinent, Tim krajnje odgovorno sve vas koji ste prijavljeni na Nedeljnik listi obaveštava o izmenama, trajanju ponude, rokovima jednako kao što vas ja obaveštavam o rokovima za setvu.

Celi tim ulaže napor oko toga jer to ipak treba sastaviti, spakovati, dežurati kako bi svaka osoba dobila odgovor.

Kada smo izbacili Edukativni paket on je takođe bio dostupan u ograničenom roku. Povremeno smo vas o tome obaveštavali, ali ni blizu tako ažurno kao sada i mnogo vas je nakon povlačenja paketa pisalo da informacija o paketu **nije do njih stigla**.

Edukativni paket nikada više neće biti dostupan, pa tako su mnogi ljudi i ostali bez njega jer o tome nisu ništa znali...

Zato je celi Tim, povučen takvim iskustvom, odlučio da vas u ovom slučaju redovno i mnogo intenzivnije obaveštava o ponudi i broju dana koliko ta ponuda još uvek traje kako bi informacija stigla na vreme i u roku onome kome je potrebna.

Ne želimo da se ova ponuda zatvori, a da nismo dali sve od sebe da informacija dođe na što više adresa. Ne morate da kupite Projekat bašte ako vam nije potreban, ali je važno da budete informisani.

Svaki proizvod koji budemo izbacivali biće ograničeno dostupan. Nakon roka zatvara se i nije dostupan u takvom izdanju nikada više.

Prvo, mi imamo tim koji je apsolutno usmeren u aktivnosti oko prodaje i kod nas je tada vanredno stanje. Ni jedan član tima ne sme da otputuje bez interneta makar

putovao u neke daleke zemlje, mora da bude dostupan ma šta god da radio u vrlo kratkom roku, a snimanja su usmerena u tom pravcu sve vreme.

U mizanscenu se svašta dešava kao što je administracija i korespodencija s bankama koje blokiraju korisnike, tehničke smetnje, pronalaženje načina da ljudi do ovoga dođu što lakše i jednostavnije pa to sve nije automatizovano kao što vam se čini.

Imamo Projekat koji je svima ponuđen po najnižoj ceni i spakovan sa informacijama za koje znam da će svima olakšati život. To je nešto što vredi imati i s obzirom da se kupuje za celi život, pa i za potomke i vredi da svi uložimo napor kako bi informacija došla do što većeg broja ljudi.

Ja znam da je teško izdvojiti novac za to, ali naša je platforma samoodrživa i jako nam je važno da tako i ostane. Premijum proizvod nema premijum cenu i tvrdim da niko ovako nešto do sada nije ponudio svetu. Traže nam da se prevede na engleski, nemački...

Da bi ovaj Projekat bašte funkcionisao kao sat, da bi se zone uklopile, integralni sistemi uklopili, uložila sam mnogo sati u to. **A u istraživanje sistema celi baštovanski život.**

Na Nedeljnik listi je više od 28000 baštovana, jer dobijate Nedeljnik i logično je da ćete dobiti i Pisma u kojima vas podsećamo na rokove.

U svakom Nedeljniku vas podsećam na rokove setve i to nikada ne doživljavate kao pritisak, a jeste veći nego bilo koji, jer ako se kasni sa setvom veća je šteta nego ako se zakasni sa kupovinom Projekta koji niste želeli.

Kao što sam Timu rekla, ovo nisu tek neke čarape na koje si pospan naišao na internetu pa ih kupiš, ovo je promišljena kupovina i Projekat bašte će otići u ruke onih koji ga trebaju.

Biće tako i nikako drugačije.

Ja sam lično zadovoljna rukama koje ga već sada postavljaju i zbog tih prvih rezultata sve je ovo vredelo.

Često su moja inspiracija baš ljudske reakcije. Nema to veze sa povredom, uvredom, ljubavnim odnosom, već je to samo impresija duše koja me natera na posmatranja i preispitivanje.

Kada radite s ljudima ili svakodnevno komunicirate s njima, onda se u mizanscenu svašta i dešava. Ovih dana imamo mnogo poruka i mejlova, pa i ja upadam da pomognem ionako rastrgnutom timu i odgovaram na poruke, pa u tim porukama i vidim svašta.

Ovo vam pišem jer imamo različite rakcije na Pisma podsećanja koje šalje Tim.

Jedna od neočekivanih reakcija - insistira se da ne šaljemo nikakva pisma podsećanja jer to uznemirava. Ako vas pisma podsećanja uznemiravaju samo ih ignorišite, jer je nama prioritet ona grupa koja će ostati neinformisana i koja će pisati pisma u kojima se traži Projekat nakon gašenja...

Na nama je da toga bude što manje i da savesno informišemo i na vreme.

Svi vi koji želite Projekat bašte i nakon isteka ove ponude i dalje ga možete imati u konceptu individualnog programa i prijavite se za listu čekanja za februar, ali ovaj vrlo povoljan koncept – Projekat bašte kao gotovo rešenje sa snimljenim vodičima više nikada neće biti dostupan. I ovo nije grubo, ovo je realno. A pred ljude se mora istinom.

I kada smo rešili te dve situacije naglasiću da će vas Tim putem Nedeljnik liste, na koju ste prijavljeni, obavestavati o ovoj ponudi do dana kada će ponuda da se povuče, pre svega zbog onih koji nemaju vremena da čitaju mejlove, propuštaju informacije, jer je današnji čovek jako zauzet i ne treba zbog toga da bude kažnjen.

Kao što u Učionicama dopuštam da se pitanja ponavljaju jer znam koliko su baštovani zauzeti da bi pratili sadržaj, tako ćemo i ovo ponavljati kako baš ona osoba kojoj će ovo spasiti sezonu ne bi ostala uskraćena.

Reč je ipak i o toleranciji i solidarnosti, jer ako vam i nešto smeta istolerišite to zbog onih kojima će ovo da pomogne i koji će možda baš u šestom email pismu o tome da saznaju.

Ukoliko vas zanima više informacija o Projektu Motivacione bio bašte za kotninentalnu klimu do 600 mnv - ovo je link do informacija: <https://tragbiljke.com/bio-basta/>

NADIN KUTAK

Piše: Nada Radinić

Jedna sam od onih vrtlara kojima je teško ugoditi. Ljeti prevruće, zimi prehladno... pa tako uvijek vodim ozbiljne borbe sa samom sobom da što bolje iskoristim dan i odradim sve planirano u svom vrtu. Upravo u ovo doba godine su mi dani problematično prekratki.

Jutra su hladna i vlažna, a kada sunce malo zagrije ostaje svega par sati da se nešto napravi. Dani su se skratili i često imam dojam da sam se tek „zagrijala“, a već me mrak ganja po vrtu. Kao da mi netko ukrade one sate koje sam ljeti uzimala zdravo za gotovo.

Zbog toga mi to toplo, nisko jesenje sunce koje obasja vrt na samo sat ili dva, vrijedi više od cijelog ljetnog dana. Tada imam osjećaj da sve moram napraviti odjednom, pa jurcam s alatom u jednoj ruci, nekom gajbicom u drugoj... čupam, sadim, berem, spajam, razdvajam, gubim stvari pa trošim vrijeme tražeći ih... Blato se lijepi za čizme, ruke su ledene, nos curi... ali, srce je puno - u jesen mi se vrt pretvori u neku malu, zabavnu kaotičnu avanturu.

Ima onih koji misle da je jesen vrijeme mirovanja. Ubereš plodove, pospremiš, odzimuješ zimu i nema te do proljeća. Uh, koliko su samo u krivu!

To je dio sezone kad se sve pretvori u igru – tko će bolje podnijeti prvi mraz, tko će iznenaditi novim listom, kako će se snaći biljke koje prvi put uzgajam u ovo doba... i

hoću li ja uspjeti sve obaviti prije nego počnu mrznuti prsti od hladnoće? Nadam se da hoću.

Za sada imam još puno mladih biljaka koje treba smjestiti na najbolje mjesto, sjemenja koje čeka da bude posijano, gredica koje čekaju da ih popunim sadnicama i lučicama, posuda na terasi koje treba ušareniti smjenom novih biljaka...

Sve to radim u nekim svojim više puta isprobanim rokovima, primorale su me na to razne okolnosti, dobre i loše. Nastojim se snaći najbolje što mogu, pokušavam biti praktična i učinkovita. Zavirim po svuda, istražujem. Promatram i slušam druge, usvajam dobro, mijenjam loše i prilagođavam se. I na taj način, vijugajući između nevolja, nastojim stići do cilja. Znam da se puno vas pronašlo u ovim mojim rečenicama i da svi vozimo svoje slalome. Ali, vjerujem i da podjednako uživamo u tome.

Imam za vas još nekih lijepih sličica i pričica, pa svratite na moj blog:

[NADIN KUTAK 52](#)

DA SE PODSETIMO ZA SVE BUDUĆE SEZONE - ŠTA JE ZIMSKA BAŠTA...

Zimska bašta je zamišljena kao polica puna hrane sa koje se beru plodovi preko zime. Zamislite policu u skladištu koje puniti nekim teglicama sa zimnicom, a nakon toga te tegle i praznite. Tegle se ne mogu napuniti već se samo prazne. Zato postoji rok do koga punimo te tegle, čitaj sadimo zimsku baštu.

Ti rokovi su vam uvek napisani na kalendarima setve i sadnje.

Ono što je najbolje u ovoj priči je da je zimska bašta mesto gde se počinje sa rano-prolećnom setvom, jer je cilj gredice (ili police) isprazniti većim delom do marta.

Zato se zimska bašta postavlja kroz ključne rasadnike i nekoliko lekcija. Lekcija 5 vas priprema za zimsku baštu, baštu u kojoj sejemo sorte koje su otporne na niske temperature, a koja nam omogućava da beremo svežu hranu i pod snegom. Vrlo je bitno da sebi i porodici obezbedite svežu i zdravu hranu preko zime.

Majski rasadnik i julski rasadnik nas vode u postavku zimske zone. Znam da je ova sezona bila posebno teška za ovakav zadatak tako da sam i sama pomerila neke svoje granice kako bih ovo postavila. Zato i želim da vidite kako izgleda zimska bašta u kojoj se ispoštovao svaki signal iz kalendara.

Ovih dana se mirim sa ukusom radiča i iznenadila sam se koliko su ukusni kada ih na pravi način pripremite, a radiči su vam udarno hrana pod snegom. Prvi put imam 150 sadnica radiča u bašti i osećam se jako bogato. Ispratite Serijal "Zimska bašta" na našem YouTube kanalu.

Koje povrće raste čak i pod snegom?

Znam da je danas informacija dostupna svima i da imate mnogo naučnih objašnjenja za pojave u prirodi. Pa tako ćete dobiti puno informacija o otpornosti biljaka, ali nisu

sve informacije tačne. Zapravo, ne negiram nauku već želim da podvučem da nauku piše čovek i da je to ljudska perspektiva.

Ja učim isključivo iz izvora, od samih biljaka. Motivaciono bio baštovanstvo je kreirano iz perspektive same biljke.

Sve biljke rastu pod snegom jer je sneg izolator. To sam saznala od mojih kupusarica. Pre par godina pao je veliki sneg na moje retke biljke tada: ljubičasta brokula i romanesko. Sneg ih je pokrio u novembru. Bile su to tek izlistale biljke koje nisu imale ni jedan plod. Ja sam nekako od njih i odustala jer je sneg „ležao“ po biljkama do januara. I tada je sneg počeo da se topi ugledala sam pravo čudo, glavice romaneska i puni ljubičasti cvetovi brokule. Biljke su nesmetano rasle pod snegom, a s obzirom da sneg ima odličan mineralni sastav, N i P, bile su to odlično uhranjene biljke.

Veći problem nam pravi suvomrazica, jaki minusi bez snega. Tada se biljke malo pokupe, a mali broj biljaka nastavlja da raste. Tu dolazimo do priče o rotkvi, repi, rukoli, kineskom kupusu. Malo je biljaka čije seme klija na minusu, a sama biljka raste na niskim temperaturama jer biljke uglavnom tada spavaju. Zato takve biljke imaju poseban značaj u bašti. Zamislite da imate sveže listove iz bašte i preko zime. Svi koji pratimo program i koji smo već postavili zimsku baštu imamo ove kulture u bašti, ali ovo se odnosi na sve vas koji tek sada dobijate želju da nešto posejete uprkos zimi.

DEVET FATALNIH GREŠAKA KOD SADNJE BELOG LUKA

1. Izbor sorte – birajte isključivo jesenju sortu za ozimu sadnju.
2. Vreme sadnje: ne sadite ga prerano već 3 do 4 nedelje pre niskih temperatura.
3. Pripremite čenove kod setve: čenove razdvojite neposredno pre sadnje da se čenovi ne bi sušili, svaki čen mora biti zdrav i bez oštećenja, ovojnice sa čenova nemojte da skidate, pre sadnje umočite čenove u slanu vodu, pepeo sa vodom ili vodu u koju dodajete sirće.
4. Ne sadite preduboko, dubina max do 5 cm, razmak kod sadnje min 10 cm.
5. Ne mešajte koja strana ide u zemlju, a koja je vrh čena i da biste ovo videli pogledajte istoimenu epizodu koja je izašla u četvrtak.
6. Izaberite idealno mesto za beli luk – beli luk je glavna kultura, treba sunčano mesto i posebno vodite računa da pripada RPZ i da u rano proleće RPZ ide na sunčani deo bašte.
7. Pripremite dobro PM: ako već imate PM sa kulturama potrebno je da iseckate sve biljke i rasporedite po postojećem PMu, dodajte stajnjak i preko njega 10 cm sena. Ukoliko prvu put postavljate PM postavite NPM i pratite instrukcije sa kanala.
8. Nikada ne koristote sveži stajnjak jer će ga spaliti.

9. Belu luk ne smete da sadite na mestu gde ste uzgajali lukove osim ako uzgajate u PMovima koji zbog smene kultura anuliraju plodored.

KAKO DA PREPOZNATE JESENJU SORTU BELOG LUKA?

1. Krupnije su glavice nego kod prolećnog belog luka, a značajno su krupniji i čenovi.
2. Ima 6,8, 10 čenova u glavici najviše.
3. Glavice su čvrste i jako kompaktne.
4. Svaka glavica ima puno ovojnica ili što bi narod rekao „dobro je obučena“.
5. Drvena stapka u središnjem delu glavice oko koje su poredani čenovi ali neke sorte je nemaju kao što je Bosut.
6. Ukus jesenjeg belog luka je mnogo oštiji , jači i ljući od ukusa prolećnog belog luka.

PRIPREMA BELOG LUKA PRE SADNJE

Beli luk je neophodno pripremiti pre same sadnje jer se na taj način prevenira trulež glavica u skladištu.

Jedan od najjednostavnijih načina za pripremu je potapanje čenova u slanu vodu pola sata pre sadnje.

Jednostavno uzmete supenu kašiku soli i stavite u litru vode pa kada otopite so mešanjem u to stavite čenove pola sata pre sadnje.

Vlažne čenove ubacujete u gnezda.

PRIPREMITE SE ZA OZIMU SADNJU

Šta je to ozima sadnja? Ovde se podrazumeva setva kultura koje dospevaju ranije za berbu u rano proleće. Ozima sadnja se često meša sa zimskom baštom, ali te dve zone nemaju veze jedna s drugom. Zimska bašta je ujedno i hrana preko zime, dok je ozima sadnja hrana u rano proleće ili čak sredina leta.

Kao ozime kulture sadimo krompir (dospeva za berbu u junu) i sadi se u KPZ (kasno prolećnoj zoni) i obavezno tamo gde je predviđen po Projektu bašte. Bilo koju sortu možete posaditi sada ali obavezno ljubičaste sorte jer daju najbolje rezultate kod ozime setve.

Beli luk se sadi u RPZ (rano prolećnoj zoni) i na gredici ostaje do jula naredne godine.

Crni luk sadimo isključivo za mladu berbu jer je praksa pokazala da masovno procveta ukoliko ga sadimo za glavičenje kao ozimu kulturu. Kada vam luk masovno cveta onda postoje tehnike za spašavanje uroda koje su u vrlo malom procentu uspešne tako da se urod uglavnom gubi. Prolećna sadnja crnog luka za glavičenje ispostavila se kao pametnije rešenje. Klimatske promene podrazumevaju da ne budete rigidni već da se menjate uz njih. Pre svega svoje navike.

Grašak se seje kao ozima kultura jer ranije dospeva za berbu, obilnije rodi, izbegne sušu, ranije možemo da odradimo smenu kultura.

Koju ćete sortu da sejete sada?

Većina Lekcija bavi se izborom sorti ali one su dostupne malom procentu vas koji ovo sada čitate pa ću ponoviti ukratko.

Od izbora sorti vam zavisi smena kultura u bašti. S obzirom da je grašak azotofiksator iza njega ubacujemo N-zavisne kulture, tabele su u Čitaonici, ali i na kanalu kao deo većeg broja epizoda.

Iza graška sadimo praziluk, kupusarice, krastavce, blitvu, salate, a nikada ne sadimo ponovo mahunarke. Grašak može biti visoka sorta, srednje visoka ili niska. Za visoku i srednje visoku potrebna je mreža pa je logično da iza njega idu krastavci. Mreža uvek mora da bude rentabilna i ostaje trajno na poziciji u bašti.

Da se vratim na ozimu setvu... bilo koja sorta graška se sada može posejati ali pazite šta planirate iza same sorte dalje u sezoni.

Rukola, divna biljka čiji ukus godinama pokušavam da zavolim, je vrlo važna hrana preko zime, pre svega jer joj je list otporan na niske temperature.

Setvu savetujem u grmove. Grmovi se mogu svuda ubaciti i jedan su estetski momenat u bašti. Reže se preko zime, a onda će se nastaviti sa dve do tri berbe u rano proleće nakon čega će biljka procvetati. Tada učestvuje u sistemu zaštite od buhača, lisne vaši, stenica, pa daje seme i ide u TBĐ (tekuće biljno đubrivo) kao resurs za K (Kalijum). Kao što čitate biljka čiji se uzgoj višestruko isplati. Ja učim da volim njen ukus ali je koristim puno u izradi kozmetike. Kozmetika iz vlastite bašte preko zime je nešto što dugujete vašem biću.

Salata se još uvek može sejati, od sorti idemo sa Merlot, Kristalkom, Nansen. Ako uradite direktnu setvu imaćete bebi salaticice za berbu preko zime kao i puno sadnica koje se ubacuju do rokova zadatih u kalendarima. Za svaku zonu je drugačiji rok pa ću o tome nešto kasnije.

Spanać se seje kao ozima kultura jer to je jedini garant da ćemo na proleće imati i berbu. Iako je deo BU programa (sistemi za brzi uzgoj) često nam u rano proleće vrlo brzo procveta jer imamo nagli skok temperatura u aprilu. Većina baštovana se ove sezone žalila da je cvetao i kao vrlo mali. Tome je vrlo sklona sorta Matador.

Zato, ako ste u prilici obavite setvu spanaća sada. Potrebno je da nikne, poraste samo par centimetara i hibernira u toj fazi. Onda u rano proleće vrlo brzo kreće sa rastom i usput izbegne buhače, lisnu vaš. Savetujem da posejete sve sorte koje želite. Setva se

radi u okviru programa BU sistema u RPZ. Lekcija 2 govori o RPZ i potrudimo se da je damo na uvid članovima platforme na vreme i pre organizacije RPZ.

Od kupusarica još uvek možete da sejete **kineski kupus** za berbu listova. Mnogo je važno da vam bašte budu pune zelenih biljaka koje će biti hrana i kozmetika.

Na primer i setva **postrne repe** je vrlo zanimljiva. Baš sam ovih dana pričala na konsultacijama kako je list postrne repe istog ukusa kao i list kineskog kupusa i da je treba sejati masovno za berbu lista. Od lista kineskog kupusa i repe možete da pravite smuti, varivo, kozmetiku, peciva, da konzumirate kao salatu. Prednost ovih kultura je što im list raste i na niskim temperaturama.

A sad se obraćam vama koji još uvek nemate svoju baštu i čekate proleće da je započnete. To je pogrešno, započnite je sada jer se najbolje uči u bašti i jako je važno da ozimom setvom izbegnete udar predatora.

Počelnici ulaze u sezonu sa romantičnim snovima o bašti (tako sam i ja) a onda na biljke udare predatori pa mogu uslediti mala razočarenja i zato savetujem da upravo sada krenete sa svojim prvim gredicama. Predatori uglavnom spavaju, divlje biljke su usporile i slabije probijaju PMove pa je baštovanstvo mnogo ugodnije.

CHAMPAGNE CHERRY

Nakon tri godine uzgajanja sorta mi je sama pokazala svoju svrhu. Verujem da smo svi rođenjem odabrani za uloge koje živimo, tako je isto i s biljkama. Ja iz perspektive jedne biljke posmatram svet i svako ko to razume doslovno lako komunicira sa mnom. To je ta pozicija sofisticirane nepomičnosti. Za biljku je čovek nevidljiv, vidi ga dodirrom. Oseti impulse sa vrhova prstiju i na taj način reaguje "poverenjem". Istina je. Ja sam duh čoveka u telu kadifce.

Volim te dane koji mirišu na jabukovo sirće, limun i začinsko bilje jer ja u svojoj kuhinji glumim alhemičara istražujući neke nove ukuse. Ja nisam ona glava koja uživa u pripremi klasičnih zimnica, ja stalno eksperimentišem. Meni su čuda potrebna zbog fokusa. Drže me dugo, potpuno osmisle svu tu moju "biljnu nepomičnost" iz koje posmatram svet. Zato uzgajam nepoznate biljke, kombinujem na prvi pogled nespojive ukuse, jurim za nekim svojim vetrenjačama stalno...

Postoje sorte paradajza koje su bez oštećenja izdržale sezonu. Generalno se berba paradajza u mojoj bašti još uvek odvija. Plamenjača je bila prisutna kao i kod ostalih na kraju sezone ali su biljke izdržale talase dok se i sama gljivica nije umorila. Na pitanje poznanika šta ja to radim kada jedina imam berbu, odgovor je DOSLEDAN BIOLOŠKI TRETMAN TLA.

Danas bio uzgojem zovu svašta, a da pri tom ti baštovani i ne poznaju osnovne biološke metode. To je taj površan pristup. Postigla sam sklad, a paradajze negovala rezidbom i dobrom ishranom. Mogu da proglasim ovu godinu jednom od uspešnijih

sezona po proizvodnji paradajza. I nije tu do mene. Sve su to bića sama dogovorila i bez mene.

Na slici je slatko od sorte Champagne cherry, sorta koju tri godine uzgajam bez jasnog razumevanja njenog ukusa sve dok nisam otkrila da se od ove sorte pravi fantastično slatko koje ima ukus bele trešnje. Sorta je potpuno otporna na gljivične bolesti ove sezone jer sam je uzgajala kao grm. Ove fotke ukazuju na stanje od pre 4 dana, dakle bez promena.

Da nije tragača za čudima svet bi i dalje bio u mraku!

LIČI

Uvek kada berem plodove Ličija u mislima su mi stihovi Cvetajeve:

"Bacila sam snove pred tvoje noge; od stakla su. Pazi kako hodaš da ih ne polomiš." Jer on ima divne ali oštre bodlje. Cvetajeve je mislila na ljubav ali i ja. Moj svet vila i vilenjaka! A Liči je Hobit...

Stalno pronalazim novu upotrebu ličija jer me ova biljka zaista fascinira. I liči je u bio vrtu jasnom ulogom prisutan, sakupljač je zlatice i martina ali meni je mnogo više od toga - osvažavajuća i fascinantna ljubav. Trenutno je visok 1,9m i pun plodova. Berba plodova uvek rezultira bodljama u mojim prstima, jer ne koristim rukavice u dodiru s biljkama. Opraštam mu jer on oprašta meni na vrisak. Naše druženje će trajati još izvesno vreme jer je otporan na mraz do -3°C. To mnogo znači nama koji smo počašćeni ranim mrazom.

Nezahtevan, uklopiv u mešovitu sadnju sa svim biljkama osim krompira i patlidzana, nije ovisnik o vodi, dobro podnosi visoke temperature i otporan na mraz - meni idealna biljka za uzgoj.

Već sam napravila pekmez od ličija i predivan je. Ima mnogo likopena osvežavajućeg je ukusa. Danas sam napravila Slatko od ličija. Pravi se kao i sva slatka uz dodatak limuna. Teglice su vrlo dekorativne, a samo slatko je ukusa trešnje jer Liči ima ukus trešnje Aršlame. Ko ih ima na svom imanju zna o kakvom ukusu je reč. Moja potreba da stalno isprobavam nove recepte sa biljkama koje ranije nisu na taj način pripremane je rezultiralo divnom delicijom. Ovo će biti divan poklon za moje prijatelje. Ja nekako svetlucam!

NAŠA IDA

Draga Biljko, drage i dragi svi. Evo meni će uskoro godinu dana u nauku kod Bilje 😊 . A i svih vas kroz vaša pitanja, iskustva, savjete. Imala sam i zadovoljstvo osobno upoznati legendarnu Nadu 🥰 .

Želim ukratko izreći svoje impresije i prolazak kroz ovu godinu. Na početku sam vrlo predano radila sve iz svake epizode i pritom jako uživala, pa je u nekom trenu nastupila neka frka-panika jer nisam stizala - pa posao, pa vikendaštvo, pa djeca, pa obaveze. Pa sam ponekad bila malo i tužna, pa me znalo zadesiti da upravo od svih stvari ne stignem na vrijeme obaviti berbu. I da nakon silnog truda na bedasti način izgubim upravo rezultate. Jer zapravo mi je često proces stvaranja bio i veći gušt od rezultata. Ali skužila sam da to nema smisla i da moram birati. Biljana je puno puta rekla da ona svoje znanje daje nesebično, u cijelosti, u beskrajnoj riznici znanja. Tko nema obilje vremena mora se izdizirati sam birajući od te predivne riznice ono s čime najviše rezonira i postiže najbolji omjer veselja i postignuća. I onda sam počela tvoje znanje koje nam daješ doživljavati baš kao molekulu DNA. U svakoj stanici identična, sa svim raspoloživim genima, sa svim silnim mogućnostima - to je ta bogata širina znanja koju nam daješ. Ali u svakom tkivu upaljeni samo oni geni čiji nam produkti tad trebaju - to je moje doziranje da si optimalno izaberem ono što baš meni odgovara.

Nisam ušla u program kao skroz neiskusna vrtlarica, ali neki dan - u razgovoru s frendicom početnicom - objašnjavam ja njoj nešto što me pitala i usred rečenice shvatim - Aaaaajme koliko sam ja naučila u ovih godinu dana 🥰. I koliko sam uživala. I kooooooliko sam hrane proizvela. I kako je lijepo sa svima vama podružiti se u ovom toplom i šarenom svijetu ❤️. Ja još ne bih van, lepo prosim 😊

PODSETNIK NA ROKOVE

Planine polako završavaju program. Ozima setva i sadnja luka je prioritet na planinama. S obzirom da se klima prilično promijenila i planine imaju produženu setvu i sadnju. Prva dekada oktobra je ujedno i granica kada se sve sadnje na planinama završavaju. Naredna aktivnost je priprema presade koja za planine počinje tek u februaru. Na kalendarima za planine i piše game is over za ovu sezonu što se otvorenog polja tiče. Svima savetujem da pogledate predavanje o planinskim baštama jer će vam to puno pomoći da se organizujete za narednu sezonu.

Kontinent je u velikom zamahu jer nam je od 15.10. počela ozima setva. Takođe se još uvek ubacuje puno presada u baštu. Ozima setva će trajati do 10.11. kada smo završili sve rokove za setvu i lagano se pripremamo za decembarsku setvu presade koju prati lekcija 1. I ona će na vreme biti dostupna članovima na Edukativnoj platformi.

Primorje još uvek ima puno vremena. Ukoliko nemate ništa od presade još uvek se može posejati mnogo toga. Čitav BU sistem se još uvek seje i presađuje se poslednji rasadnik iz septembra. Svima savetujem da pogledate epizodu „Bašta na moru“ koja će vam potpuno pojasniti program.

S obzirom da radim kao individualni mentor sa svim klimatskim zonama mogu da potvrdim da su nam se klime vrlo približile i da je razlika samo u mrazu. Na planinama je raniji mraz u jesen i kasniji u proleće, a ostatak sezone prate jednako visoke temperature.

OBAVEŠTENJE O NOVIM PONUDAMA

Od 1.10. je dostupan za kupovinu naš novi proizvod, u pitanju je Projekat bio bašte za kontinentalnu klimu do 600 mnv.

Projekat Bio Bašte je prvi sveobuhvatni sistem koji vam omogućava da postavite i održavate baštu punu hrane čak i ako nemate vremena, iskustva ili sigurnost da znate šta radite. Umesto godina lutanja, dobićete jasan plan i strukturu koji uklanjaju zbunjenost, stres i neuspehe.

Kroz jasan korak-po-korak proces i video konsultacije, Projekat vas vodi od prvih gredica do bašte koja hrani vašu porodicu tokom cele godine. Znate tačno kada, gde i kako da sadite, kako da sprečite greške i uštedite sate rada uz metode Motivacionog bio baštovanstva koje su u skladu s prirodom.

Ovo nije kurs ili priručnik, već sistem koji jednom postavite i koristite zauvek. Projekat Bio Bašte je kreiran da se uklopi u vaš život, da vam štedi vreme i donese sigurnost u svaki korak.

Dostupan je za kupovinu do 5.11.

Kupovina je omogućena za sve delove sveta uz pomoć bankovne kartice ili uplate na devizni račun u evrima (za ovu opciju nas kontaktirajte na mejl da vam izradimo fakturu).

Za više informacija o Projektu bašte kao i šta sve sadrži klikni na ovaj link: <https://tragbiljke.com/bio-basta/>

Ako vam je potrebna moja mentorska pomoć i vođstvo kroz celu sezonu, trenutno je na raspolaganju jedna opcija mentorstva na našoj edukativnoj platformi, a to je:

Kolektivno mentorstvo – Učionica

Učionica okuplja 1.000 baštovana koji zajedno rade, uče i dobijaju podršku prilagođenu svojim klimatskim zonama i nivou znanja.

Slobodna mesta za oktobar su unapred popunjena preko liste čekanja, ali možete se prijaviti još uvek i rezervisati svoje mesto za novembar.

👉 Više o Učionici i prijavi na listu čekanja saznajte ovde:
<https://tragbiljke.com/trag-biljke-ucionica>

Druga opcija mentorstva trenutno nije dostupna, jer su sva slobodna mesta popunjena sve do februara 2026. godine, a to je:

Individualni mentorski rad – 1 na 1 podrška

Za one koji žele personalizovan projekat bašte skrojen baš po njihovoj meri i svakodnevnom ritmu i individualni rad sa mnom tokom cele godine.

Slobodna mesta za individualni mentorski rad su popunjena do februara 2026. godine.

👉 Više o individualnom radu pročitajte ovde, a možete se prijaviti na listu čekanja: <https://tragbiljke.com/projekat>

Nakon prijave na jednu od opcija mentorstva, kontaktiraće vas naš koordinator Goran Pivašević putem Vibera i objasniti naredne korake.

Ako ste došli do ovde, hvala vam na izdvojenom vremenu.

Sledeći Nedeljnik očekujte u ponedeljak u 10h.

Ako ga ne vidite u svom inboxu, proverite i Promocije ili Spam.

S ljubavlju i poštovanjem,

Trag Biljke Tim